

30536 Regels inzake de volledige liberalisering van de postmarkt en de garantie van de universele postdienstverlening (Postwet 20..)

Nr. 109 Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 november 2009

De vaste commissie van Economische Zaken van uw Kamer heeft op 10 september jl. schriftelijk gevraagd (2009Z16011/20096D42377) naar mijn reactie op de petitie over het vrijgeven van de postcode, welke op 8 september jl. aan deze commissie is aangeboden. De petitie heeft tot doel om de rijksoverheid te verzoeken het auteursrecht over de postcodetabel van TNT te kopen en een wet te maken die de gemeenten verplicht de mutaties niet langer aan TNT door te geven, maar aan een ministerie dat dit wekelijks via internet publiceert voor het publieke domein. Alvorens ik reageer op de petitie wil ik kort de historie van de postcode beschrijven.

Historie postcode

De postcode wordt uitgegeven en onderhouden door TNT. In de jaren zeventig heeft het toenmalige Staatsbedrijf der PTT het postcodesysteem ontwikkeld ten behoeve van een doelmatig en efficiënt postverkeer, in het bijzonder voor optimalisering van het sorteerproces en de bestelling. De uiteindelijke invoering vond in 1977 plaats.

Jaarlijks vinden circa 30.000 mutaties plaats op reeksniveau (woonplaats, straat en postcode) en circa 300.000 mutaties op huisnummerniveau. Bijvoorbeeld omdat er straten bijkomen of verdwijnen, maar ook door gemeentelijke herindelingen. De samenwerking tussen de gemeenten en TNT Post behelst dat gemeenten adresmutaties doorgeven aan TNT Post, waarop TNT Post deze verwerkt in het postcodesysteem en de nieuw toegekende postcodes doorgeeft aan de gemeenten om deze te communiceren met haar burgers. Deze samenwerking is vastgelegd in het Kaderconvenant en Nader Convenant Postcodes, dat op 11 mei 2006 is afgesloten tussen VROM, VNG en TNT Post.

De postcode is in de loop der jaren op meer terreinen ingezet dan alleen efficiënte postsortering, waardoor de postcode een meer maatschappelijke functie heeft gekregen. Het belang bij het postcodesysteem draait om de toegankelijkheid en beschikbaarheid van de postcode. De toegang tot de postcode is voor alle publieke en private partijen onder gelijke en redelijke voorwaarden mogelijk. Individuele postcodes horend bij Nederlandse adressen zijn gratis te verkrijgen via de website van TNT Post en de telefoongids. Postcodebestanden kunnen tegen betaling via TNT-dochter Cendris worden geleverd. Naar keuze wordt tevens een wekelijks of maandelijks mutatieabonnement van de postcodegegevens geleverd.

Met behulp van de postcodetabel kunnen bedrijven en instellingen hun eigen bestanden controleren op deze gegevens. Daarnaast worden met de postcodetabel als basis aanvullende diensten geboden. Deze aanvullende diensten, zoals dataverrijking of -opschoning, worden niet alleen door Cendris aangeboden maar ook door andere bedrijven zoals Postcode.nl.

Reactie op petitie

In de Postwet 2009 is een beschikbaarstelling van postcodes voor andere (veelal commerciële) doeleinden dan postbezorging niet geregeld. Artikel 10 van de Postwet 2009 verplicht beheerders en exploitanten van postcodesystemen combinaties van adressen en postcodes aan een ieder binnen redelijke termijn en tegen kostengeoriënteerde tarieven ter beschikking te stellen. Deze verplichting beperkt zich tot combinaties van adressen en postcodes die voor de postbezorging nodig zijn. In de nota naar aanleiding van het verslag (30536, nr. 8) stond aangegeven dat de beschikbaarstelling van postcodes voor andere doeleinden dan de postbezorging buiten de reikwijdte van deze wet valt. Het door uw Kamer aangenomen amendement op artikel 10 Postwet 2009 (30536, nr. 51 – gewijzigd) heeft deze beperking tot alleen postbezorging niet gewijzigd.

Postcodes zijn zoals hierboven beschreven toegankelijk. Dat aan beroepsmatige toepassingen kosten zijn verbonden, is niet onredelijk: het systeem moet worden bijgehouden. Dat is niet anders als het in overheidsbeheer zou zijn. Ik zie hierom geen reden om de huidige situatie te veranderen.

De staatssecretaris van Economische Zaken
F. Heemskerk